

1986, 1. května – Sdělení VONS č. 521 „Útok příslušníků VB na Stanislava Devátého“ o šikanování Stanislava Devátého v souvislosti s vyšetřováním případu Pavla Dudra a Jaromíra Němce.

Signatář Charty 77 Stanislav Devátý z Gottwaldova měl v minulosti řadu potíží s orgány VB.¹ Zvláště v loňském roce byl různě šikanován v souvislosti s vyšetřováním případu Jaromíra Němce a Pavla Dudra.² Dne 22. dubna 1986 zaslal S. Devátý ministru vnitra ČSSR stížnost, v níž popisuje události z noci z 18. na 19. duben 1986. Jejich průběh je ve stížnosti popsán takto: večer trávil Stanislav Devátý s přáteli ve vinárně Kocanda, kam krátce před půlnocí přišli příslušníci VB a prováděli zde kontrolu občanských průkazů. S. Devátý se jednomu z nich odmítl legitimovat, dokud příslušnost k SNB neprokáže také služebním průkazem. Odvolával se přitom na zákon č. 4/1974 Sb., z něhož plyne, že na žádost občana mají příslušníci VB ve stejnokroji prokázat svou příslušnost ke sboru i služebním průkazem. (Tato povinnost je podle téhož zákona zpochybněna ustanovením, že se nemusí prokazovat osobám, jichž se úkon týká, zejména podnapilým nebo těm, které se dopouštějí nepřístojného chování atd.) Příslušníci VB, provádějící kontrolu ve vinárně, se však odmítli S. Devátému prokázat služebním průkazem s tvrzením, že takový zákon vůbec neexistuje. St. Devátý byl pak spoután a vyvečen z vinárny. Přitom se zranil a po úderu do hlavy ztratil na chvíli vědomí. Služební úkon doprovázeli příslušníci VB urážkami: z jejich výroků lze dovodit, že S. Devátého znali a zacházeli s ním tak proto, že proti němu byli zaujati pro jeho činnost a předchozí stížnosti. Poté byl S. Devátý odvezen na okrsek VB, kde byl bez vysvětlení držen dvě a půl hodiny. Na svoji žádost byl pak převezen k ošetření do nemocnice. V ranních hodinách se otrěsen vrátil domů.³

Informace o Chartě 77, r. 9, 1986, č. 7, s. 7.

POZNÁMKY

- ¹ Stanislav Devátý např. adresoval 20. 7. 1982 dopis Kanceláři prezidenta ČSSR, ve kterém poukázal na nesprávný postup příslušníků SNB vůči jeho osobě a na bezdůvodné stíhání. Tuto stížnost označila Krajská správa SNB Brno v odpovědi S. Devátému z 11. 12. 1982 za neoprávněnou. Odpověď Krajské správy SNB Brno z 11. 12. 1982 je uložena in: LP, Sb. VONS, inv. č. 70, sign. I/2, kart. 19.

Dále Devátý žádal o vydání cestovního pasu, aby mohl navštívit svou nezletilou dceru žijící v USA, která mu byla svěřena do péče rozsudkem Okresního soudu v Gottwaldově ze 30. 9. 1982. Jeho manželka Hana Devátá i s dcerou emigrovaly do USA v roce 1980. Žádosti o vydání pasu oddělení pasů a víz Okresní správy SNB Gottwaldov 12. 3. 1984 však nevyhovělo. Devátý se proti tomuto rozhodnutí 22. 3. 1984 odvolal, ale Krajská správa pasů a víz svým rozhodnutím z 25. 4. 1984 toto odvolání zamítla. Devátý se v této věci obrátil dopisem ze 14. 5. 1984 na prezidenta republiky a také 5. 9. 1984 na federálního ministra vnitra Vratislava Vajnara a 1. 12. 1984 na generálního prokurátora ČSSR Jánu Feješe. Dokumenty vztahující se k žádosti S. Devátého o vydání pasu viz in: tamtéž, sign. I/4, II/ 1–4, kart. 19. Úryvky z dopisu prezidentu republiky byly otištěny v článku „Činí ze mne nevolníka“ in: *Právo lidu* 87, 1984, č. 3, s. 12.

K 10. 7 1987 byl Devátý stíhán pro tři trestné činy, a to pro trestný čin pobuřování podle § 100/1a, 3a tr. zák., pro trestný čin ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 156, písm. a) tr. zák. a trestný čin útoku na veřejného činitele podle § 156/2 tr. zák. Bližší informace obsahuje nedatovaná zpráva o průběhu vyšetřování S. Devátého uložena in: LP, Sb. VONS, inv. č. 70, sign. IV/1, kart. 19.

- ² K případu Jiřiny Bedeiové, Pavla Dudra a Jaromíra Němce viz sdělení VONS č. 490, 491, 499, 519, 548, 577, 809, 819, 884, 913, 933, 955 a 999, dokumenty č. 493, 494, 502, 522, 551, 580, 813, 823, 888, 917, 937, 959 a 1003.
- ³ Stížnost S. Devátého z 22. 4. 1986 s podrobným opisem případu adresovaná ministru vnitra ČSSR Vratislavu Vajnarovi je uložena in: LP, Sb. VONS, inv. č. 70, sign. II/5, kart. 19.